

**Materiál na rokovanie
Hospodárskej a sociálnej rady SR
dňa 23. 08. 2021**

k bodu č. 12)

Stanovisko ZMOS

k materiálu: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Všeobecne k návrhu:

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky predkladá na základe rámcového plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na VIII. volebné obdobie a plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiace jún až december 2021 návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Cieľom návrhu zákona je:

Cieľom návrhu zákona je najmä jeho zosúladenie s aktuálnymi potrebami aplikačnej praxe a to najmä v oblastiach, ktoré sa najviac dotýkajú výkonu pracovnej činnosti v kontexte poskytovania výchovy a vzdelávania deťom a žiakom. V návrhu zákona sa najmä

- zjednodušuje preukazovanie bezúhonnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- ustanovuje možnosť zbaviť mlčanlivosti aj fyzickú osobu, ktorá už nevykonáva pracovnú činnosť pedagogického zamestnanca alebo pracovnú činnosť odborného zamestnanca a ide o skutočnosti, o ktorých sa dozvedela ako pedagogický zamestnanec alebo ako odborný zamestnanec,
- vytvára novú kategóriu pedagogického zamestnanca, a to školský digitálny koordinátor,
- ustanovuje, že za hodinu práce nadčas sa bude hodina priamej výchovno-vzdelávacej činnosti považovať len vtedy, ak bude splnený základný úväzok,

- rozširuje kompetencie školského špeciálneho pedagóga a niektorých odborných zamestnancov, reguluje výkon činnosti riaditeľa školy a školského zariadenia a rozširuje kompetencie školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní,
- mení zabezpečovanie uvádzania začínajúceho pedagogického zamestnanca alebo začínajúceho odborného zamestnanca,
- ustanovujú nové kariérne pozície školský digitálny koordinátor a koordinátor školského podporného tímu,
  - zjednodušuje zaraďovanie do kariérnych stupňov a vykonávanie atestácií,
- rozširuje okruh atestačných organizácií,
- zjednodušuje organizovanie všetkých druhov vzdelávania v profesijnom rozvoji,
  - umožňuje absolvovať kvalifikačné, funkčné, špecializačné a inovačné vzdelávanie aj ďalším fyzickým osobám, na ktoré sa inak zákon nevzťahuje,
- spresňuje splňanie podmienok odborného garanta a lektora kvalifikačného vzdelávania,
- spresňujú podmienky financovania profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
  - ustanovuje možnosť Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky poskytnúť dotácie zamerané na podporu aktivít profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- zjednodušuje uvádzanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- ustanovuje možnosť vzdelávať sa v inom než slovenskom jazyku,
- mení rozsah zapisovaných údajov v Centrálnom registri pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a ďalších zamestnancov škôl a školských zariadení,
- ustanovuje podmienky zriadenia, zloženie a činnosť školského podporného tímu,
- dopĺňa možnosť vyplácať funkčný plat za prácu nadčas v období čerpania náhradného voľna,
- umožňuje priznať osobný príplatok pre pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca za prácu vykonanú nad rámec pracovných povinností na obdobie, kedy sú tieto činnosti vykonávané.

Pripomienky k návrhu:

K čl. I bod 40 § 39 ods. 3 písm. b)

Zásadne nesúhlasíme so znížením požiadavky na kandidáta na riaditeľa školy alebo školského zariadenia

Odôvodnenie: Navrhovanú zmenu, ktorá umožňuje za riaditeľa vymenovať osobu, ktorá nezískala prvú atestáciu a má dokonca menej ako tri roky praxe (doteraz bolo 5 rokov praxe a prvá atestácia) v prepojení na ustanovenie navrhovaného nového ustanovenia § 39 ods. 5, podľa nášho názoru ešte viac zníži kvalitu riadenia regionálneho školstva.

K doložke vplyvov

Žiadame doplniť doložku vplyvov o dopady na verejné financie zavedenie nadčasových hodín pre vedúcich zamestnancov škôl a školských zariadení a ďalších zmien uvedených v odôvodnení, ktoré majú dopad na verejné financie alebo ľudské zdroje.

Odôvodnenie: Doložka vplyvov sa zaoberá len kvalifikovaným odhadom dopadov na verejné financie v oblasti skrátenia lehoty na získanie atestácie. Vôbec však nereaguje na zavedenie

nadčasovej práce vedúcich zamestnancov štatutárov. V doložke vplyvov predkladateľ uvádza predpoklad zvýšených výdavkov samosprávy v roku 2021 vo výške 899 315 € a v rokoch 2022 a 2023 vo výške 2 697 945 €. Keďže v roku 2021 sa pri návrhu rozpočtu s uvedenými zvýšenými výdajmi nepočítalo, nemá samospráva zdroj na ich krytie. Z uvedeného dôvodu žiadame uplatniť ustanovenie čl. 20 Legislatívnych pravidiel vlády SR a § 33 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách, ktorý hovorí, že: „návrhy právnych predpisov a iných opatrení podľa odseku 1 predložené na rokovanie vlády v priebehu rozpočtového roka, ktoré majú dôsledky na rozpočet verejnej správy a ktorých krytie nemožno v priebehu rozpočtového roka zabezpečiť zvýšenými príjmami alebo úsporou iných výdavkov, môžu nadobudnúť účinnosť najskôr 1. januára nasledujúceho rozpočtového roka.“ Nové ustanovenie § 63a umožňuje ministerstvu poskytovať dotácie na podporu aktivít profesijného rozvoja. V doložke vplyvov sa však neuvádza predpokladaný dopad na prostriedky štátneho rozpočtu. Predkladateľ taktiež v doložke vplyvov neuvádza predpokladané negatívne dopady na financie a ľudské zdroje na základe zmien uvedených v bode 10 (zvýšenie minimálne dotácie vyučovania aprobačných predmetov) alebo umožnenie postaviť riaditeľa školy do pozície nepedagogického zamestnanca, čo opäť spôsobuje nároky na ľudské zdroje a verejné finančné prostriedky. Obdobne je tomu v rámci presúvania vzdelávania v rámci profesijného rozvoja na iné subjekty a nevyužívanie existujúcich priamo riadených organizácií ako napr. MPC, čo spôsobuje ďalšie predražovanie systému. Obdobne chýba kvantifikácia dopadov zriadenia školských podporných tímov podľa § 84a v materských školách, základných školách a stredných školách. Zavádzanie nových kategórií ako je napr. „koordinátor digitálnych technológií“ bude mať taktiež dopad na ľudské zdroje a finančné prostriedky z verejných zdrojov.

K zákonu ako celku:

Navrhované zmeny sa javia ako nesystémové, problematiku ešte viac komplikujú a zvyšujú "nezrozumiteľnosť" celej problematiky. Predkladateľ sa zjavne hlbšie nezaoberal dopadmi niektorých navrhnutých ustanovení na vzdelávací systém ako taký až po dopady zmien na samotný chod školy alebo školského zariadenia. Ide o ďalší politický krok, ktorý kvalitatívne nezmení výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu (napríklad znižovanie kritérií na získanie prvej atestácie, znižovanie odborných kritérií na riaditeľa školy a pod.) určite je to však krok, ktorý výchovno-vzdelávací proces predražuje. Zákon nebol predmetom odbornej diskusie a zmeny, najmä z pohľadu dopadov na kompetencie a financovanie samosprávy. Niektoré zmeny vnášajú do systému chaos, ktorý nastal už zavedením samotného zákona v roku 2019. Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch vstúpil do účinnosti 1. 9. 2019, teda neplatí ešte ani dva roky a už bol dva krát novelizovaný. Táto tretia novela pritom zasahuje do existujúceho právneho stavu 98 novelizačnými bodmi, čo štatisticky znamená v podstate zásah do každého paragrafu. Niektoré zmeny dokonca popierajú filozofiu pôvodného zákona, ako napríklad zavedenie nadčasovej práce pre vedúcich zamestnancov, pričom pôvodná filozofia zákona zaviedla znižovanie vyučovacej povinnosti vedúcich zamestnancov až na nulu, čo taktiež znamenalo, okrem iného, negatívny dopad na verejné financie. Tento návrh naopak zavádza nadčasovú prácu pre vedúcich zamestnancov, čo znamená ďalší negatívny dopad na verejné financie. Tento dopad však predkladateľ v doložke

vplyvov ani nevyčísliť.
Sledujúc vývoj pripomienkového konania žiadame, aby akceptácia pripomienok, ktoré majú priamy dopad na financovanie originálnych kompetencií z vlastných príjmov miest a obcí typu napríklad znižovania základných úväzkov alebo zvyšovania personálnej náročnosti, zvyšovania príplatkov a pod. bola uskutočnená až po vykonaní dôkladnej dopadovej štúdie a súhlasnom vyjadrení legitímnych a reprezentatívnych zástupcov miest a obcí.

Záver:

Žiadame návrh zákona stiahnuť a predložiť na verejnú odbornú diskusiu a predložiť ako nový zákon

Branislav Tréger
predseda ZMOS